

ΕΝ ΧΙΟΝΟΣΤΡΟΒΙΛΩΙ

ΓΥΣΣΩΔΩΣ ἐμυκάτο ὁ ἄνεμος χειμερινὴν ἀφεγγῆ νύχτα, ὑπεγείρων νέφη δόλχηρος γιονώδους κονιορτοῦ περιελισσομένου ἐν εἰδεὶ σίφωνος, λαμβάνοντος ἀπειλητικὰ φαντασιώδη σχήματα, φερομένου ἀκρατήτως πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ καλύπτοντος πάντα τὰ κατὰ τὴν πορείαν του ἀπαντώμενα ἀντικείμενα. Οὐδὲν ἔφοινετο. Τὸ πᾶν ἐξηφανίσθη ἐν λευκῷ τινι μυστηριώδει ζόφῳ πανταχοῦ χιῶν μόνον, ἀπετυπλούσα τοὺς ὄφθαλμοὺς καὶ ἀφαιροῦσα τὴν ἀναπνοήν καὶ ἐφ' ὅλων αὐτῶν φοβερά, σπαράσσουσα τὴν ψυχὴν ἡ βοή του ἀνέμου, ἐν ᾧ ἥκούντο ὅτε μὲν δεήσεις καὶ στοναχαῖ, ὅτε δὲ λυσσώδης ὠρυγή αἰμογαροῦς θηρίου, ὡς τεί ἐτοιμαζομένου νὰ σπαράξῃ μεμονωμένον ὁδοιπόρον μετὰ κόπου βαδίζοντα ἐπὶ τῶν χιονοστιβάδων.

'Απεναρκώθη τὸ ρώμαλέον αὐτοῦ σῶμα· βαρέως ὑψοῦται τὸ εὔρυ στῆθος, μετὰ κόπου εἰσπνέον τὸν πεπληρωμένον χιόνος ἀέρχ, τὸ δὲ ἀμαυρὸν ἄνευ ζωῆς βλέμμα μάτην πειρᾶται νὰ διακρίνῃ θάμνον τινὶ ἢ δειδρύλλιον, ὑφ' οὖ τὴν προστασίαν θὰ ἥδύνατο ἐπὶ μεχρὸν τούλαχιστον νὰ προφυλαχθῇ ἐκ τῆς κακοκαιρίας.

'Από τινων ἥδη ὥρων περιπλανᾶται ἐν τῷ σκότει, διανοούμενος νὰ συναντήσῃ αἴρηνης χωρίον τι οιονδήποτε· ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν ἔνδαινεν ἔξηκολούθει πέριξ αὐτοῦ τὸ αὐτὸ γιονῶδες πεδίον, ἀπέραντον, ἄνευ τέλους. "Οσον προσεκτικῶς καὶ ἀν ἥκρούσθη, οὐδεὶς ἕχος καταδειχνύων τὴν προσέγγισιν κατοικίας ἔθιξε τὴν ὅξειαν αὐτοῦ ἀκοην καὶ ἡ φοβερὰ σκέψις τοῦ θανάτου ἀστραπιαίως ἀγέθορεν ἐν τῇ κεφαλῇ του. 'Ακούσιος τρόμος διέτρεξε τὰ μέλη του· δὲν ἦτο ρῆγος ἀνθρώπου παγωμένου ἐκ ψύχους, ἀλλ' ἡ φοβερὰ ἐκείνη φρικίσσις, ἡ παρατηρουμένη μόνον εἰς τοὺς θυήσκοντας καὶ ἦν ὡς ζῶσαν εἰκόνα θανασίου ἔξαντλήσειως καὶ βασάνου ἀδυνατεῖ νὰ ἴδῃ τις ἄνευ ψυχικοῦ ἄλγους.

'Ιδού, δὲ ὁ δόδοιπόρος· ἐστάθη· γιγαντιαίᾳ χιονοστιβάᾳ περιέφρατε τὸν δρόμον του· μὲν ἀδημονίαν παρετήρησε πέριξ καὶ ἐντείνων τὰς τελευταίας δυνάμεις, ἔκραξεν ἐπικαλούμενος βοήθειαν.

'Ασθενικῶς ἀντήγησεν ἡ χραυγὴ του καὶ ἀπωλέσθη ἐν τῷ κενῷ, ἀποπνιγεῖσα ὑπὸ τῆς ἵσχυρᾶς του ἀνέμου βοῆς.

Παλαιών πρὸς τὸν καταλαμβάνοντα αὐτὸν ὅπου, προχωρεῖ καὶ πάλιν βραδέως ὁ ὄδοιπόρος; εἰς τὸ χιονῶδες πεδίον, ἀλλὰ ταχέως αἰσθάνεται ὅτι ἐντελῶς ἔξασθενεῖ. Ή κεφαλή του ἐλιγγᾶ, τὰ ὥτα του βομβοῦσι, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του δὲ σπινθηροβολοῦσι πύρινοι κύκλοι, ὅτε μὲν στρεψόμενοι μετ' ἀκαταλήπτου ταχύτητος, ὅτε δὲ ἡρέμα καὶ βραδέως διολισθαίνοντες ἐμπρὸς καὶ ὅπισω, κυνόμενοι εἰς μυράδας πολυχρόνων σπινθήσων. Οἱ πόδες καὶ αἱ χειρες σκληρῶς ἀλγοῦσιν ἐκ τοῦ ψύχους. ὡς ἂν ἐπιέζοντο διὰ μηχανᾶν, ἡ δὲ ἐπιθυμία τοῦ ὅπου δὲν καθίσταται σφοδροτέρα. Στερούμενος δυνάμεων πρὸς ἔξαχολούθησιν τοῦ δρόμου του, προύτιθετο νὰ κατακλιθῇ, ὅτε αἴφνης ἤκουεν ἦχον ὅμοιον πρὸς ὑλακὴν κυνός. Μὴ κατανοῶν τὰς πράξεις του, μηχανικῶς σχεδὸν ἔβαδισε πρὸς τὸν ἦχον, ἀλλὰ νέα χιονοστιβάς ἀπέφραξε καὶ αὐθις αὐτῷ τὸν δρόμον.

Τότε ὁ ὄδοιπόρος ἀπελπις ὕψωσε τοὺς ὕμους, ἐποίησε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ κατεκλιθῇ ὑπὸ τὴν χιονοστιβάδα, στρέψας τὰ νῶτα πρὸς τὸν ἄνεμον.

Μικρὸν κατὰ μικρὸν ἔπαυσεν αἰσθανόμενος τὸ ψῦχος· ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐγένετο ἐλαφρὰ καὶ ἐλευθέρα καὶ τῷ ἥτο ἀνεκφράστως εὐχρεστος ἡ κατάστασις αὗτη τῆς ναρκώσεως καὶ τῆς ἡσυχίας. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων λεπτῶν κατελήφθη ὑπὸ βαθέως ὅπου.

Καὶ ἴδου ὀνειρεύεται: ὅτι ὁ χιονοστρόβιλος ἐκόπασεν ἐκόπασκν τὰ θυελλώδη τῆς χιόνος κύματα, διεσκορπίσθη ἡ ἀδιαπέραστος ὅμιχλη καὶ ἡ ἀπέραντος χιονώδης πεδίας κατηγάσθη ὑπὸ τῆς τρεμούσης μαρμαρυγῆς τῆς σελήνης. Δάμπουσι καὶ σπινθηρίζουσιν αἱ νιφάδες τῆς χιόνος εἰς τὰς ἀκτῖνας τῆς σελήνης καὶ φάνονται ὡς ἀδάμαντες ἔξαισιον κάλλους, κατεσπαρμένοι ὥσει ὑπὸ χειρὸς μαγίσση:

Βλέπει ἔαυτὸν βαίνοντα ἐπὶ τῆς πεδιάδος· εὐθύμως τρίζει ἡ χιῶν ὑπὸ τὰ γοργὰ βήματα καὶ ἴδου ὁ σκοπὸς τοῦ δρόμου του δὲν ἀπέχει πολύ. Ἐκεῖ μακράν, ὑψηλά, κάτι μαρμαρίς καὶ στιλβεῖ ὡς ἀστρον τοῦ μεσονυκτίου· ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀστρον· εἶνε σταυρὸς μικροῦ ἐκκλησιδίου, κειμένου ἐν τῷ μέτῳ τοῦ χωρίου, πρὸς ὃ βαίνει. Ἐκαστον βῆμα τὸν φέρει πληγιέστερον αὐτοῦ· ὁ σταυρὸς ἀκτινοβολεῖ δὲν λαμπρότερος. ἀλλὰ τὸ χωρίον δὲν φαίνεται εἰσέτι· ὡς νὰ κατεχώσθη ἐν τῇ κυανώδει ὅμιχλῃ καὶ ὁ σταυρὸς φαίνεται αἰωρούμενος ἐν τῷ κενῷ.

Τέλος ἐφάνησαν οἱ ἡμίκεκαλυμμένοι ὑπὸ τῆς χιόνος οίχισκοι καὶ εἰς τὸ παράθυρον ἐνὸς ἐξ αὐτῶν εὐθύμως νεῦσον λάμπει μικρὸν φῶς...

Μικρὸς καὶ ἐνδεής εἶναι ὁ οίχισκος οὔτος· ἀλλὰ δι' αὐτὸν εἶνε

πολυτιμώτερος ἀνακτόρων καὶ μεγάρων κεκοσμημένων· πολυτιμώτερος διότι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ ἡ προσφιλῆς Μάσα του, πρὸς ἣν μετέβαινε παρὰ τὴν δριμεῖαν δυσκρασίαν.

Ἄχριθῶς ἔτος συνεπληρώθη σήμερον, ἀφ' ὅτου ἐγνωρίσθη μετ' αὐτῆς καὶ τὴν ἡγάπην δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῆς διαπύρου ψυγῆς του. Ἡτο ὄρφανή, θυγάτηρ νεωκόρου ἐν τῷ χωρίῳ Κ. κείμενω ὅχι μακρὰν τῆς πόλεως, εἰς ἣν ἐξωρίσθη ἔνεκεν στιγμιαῖς νεανικῆς παραφορᾶς καὶ ἐνθα διῆγε δίον πλήρη σκληρῶν στερήσεων. Ἀποσπασθεὶς ἐκ τῶν ἐνασχολήσεών του, ριψεῖς εἰς ξένην πόλιν, στερούμενος χρημάτων καὶ μὴ γνωρίζων τέχνην οἰανδήποτε. ἦν αγκάσθη νὰ διατηρῇ τὴν ὑπαρξίαν του διὰ βαρείας ἡμερομισθίου ἕργασίας, ἣν γονυκλιτῶς σχεδὸν ἐξελιπάρησε παρά τινος πλουσίου ἐμπόρου, ἔχοντος καταστήματα τινὰ ἐν τῇ πόλει. Ἡτο αὗτη μι κρὰ καὶ εἰς αὐτὴν ἀπεστέλλοντο οἱ ἔξοριστοι. Δύο ἔτη ἐπάλαις πρὸς τὴν ἔνδειαν καὶ ἐσκέφθην ν' αὐτοκτονήσῃ, ὅτε συνήντησε τὴν Μάσαν, παρ' ἣς πρώτης ἤκουσε λόγον συμπαθείας καὶ τὴν ἥράσθη. Ἐκείνη τῷ ἀνταπέδωκε τὸν ἔρωτα. Χάριν αὐτῆς εῦρεν ἐν ἀστῷ τὴν γενναιότητα ν' ἀγωνισθῆ καὶ ἥρξατο αὖθις ἐλπίζων εἰς τὸ δυνατὸν καλητέρου μέλλοντος. Ἡ ἐλπὶς δὲν τὸν ἥπατησεν ἡμέραν τεινὰ ἔκληθη εἰς τὸ Διοικητήριον καὶ τῷ ἀνηγγέλθη ὅτι εἶναι ἐλεύθερος. Ἐκτὸς ἔαυτοῦ ἐκ τῆς χαρᾶς, μόλις ἀνέμενε τὴν ἐσπέραν καὶ παρὰ τὴν ἀρχίζουσαν θύελλαν, διηυθύνθη πρὸς τὴν Μάσαν του ἵνα τῇ ἀναγγείλῃ τὴν εὑφρόσυνον εἰδήσιν. Εὔθαρσῶς ἔβαινεν, ἀναλογιζόμενος οἵαν χαρὰν θὰ αἰσθανθῇ μανθάνουσα τὸ τέρμα τῶν βασάνων του. Βεβυθυσμένος εἰς εὐφροσύνους σκέψεις, οὐδόλως παρετήρησεν ὅτι ἀπεπλανήθη τοῦ δρόμου καὶ ίδού ἡδη κεῖται ὑπὸ τὴν γιονοστιβάδα, κεκαλυμμένος κατὰ τὸ ἥμισυ ὑπὸ χιόνου.

Κεῖται καὶ ὄνειρεύεται ὅτι εἰσέρχεται εἰς χθαμαλὸν ἔξωτερικὸν ἀνάβαθρον καὶ μετὰ λιποψυχούσης καρδίας ἀνοίγει γνωστὴν θύραν. Ὁ μικρὸς πρόδομος εἶνε σκοτεινός, ἀλλ' αὐτὸς γνωρίζει καλῶς ποῦ ὀφείλει νὰ προχωρήσῃ. Ἰδοὺ ἔτοιξεν ύπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ τὸ σανιδώματα αὐτοστιγμεὶ ἡνεγχθῇ θύρα καὶ ἐν τῷ φωτισμένῳ τετραγώνῳ της, ὡς ἐν πλαισίῳ, ἐπρόδολεν ἡ χαρίεσσα μορφὴ τῆς νύμφης του.

Οφιοειδῶς συστρέφεται ὁ μακρὸς αὐτῆς καστανόχρους πλόκαμος, αἱ παρειαὶ φλέγονται ἐξ ἐρυθρότητος, ἐπὶ δὲ τῶν χειλέων λάμπει χαρωπὸν μειδίαμα.

Εὐθύμως φλυαροῦντες κάθηνται ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου καὶ δὲν δύναται νὰ κορεσθῇ θαυμάζων τοὺς θείους μαύρους ὄφθαλμους της. Πόση ἐν αὐτοῖς λάμψις, βραχέως, ἀπείρου ἔρωτος... Γνωρίζει ὅτι

ἡ ὥραια αὕτη ζῆ δι' αὐτὸν καὶ μόνον, ὑπερήφανον δὲ αἰσθημα πληροῦ τὴν ψυχὴν του...

— Μάσα, ἐλπίς, γαρά μου, ψευδίζει φιλῶν αὐτὴν περιπαθῶς καὶ αἴφνης φρικιά: ἐν ταῖς ἀγκάλαις του κεῖται σχεῖται ἡ Μάσα, ἀλλὰ πτῶμα τι κατάψυχρον, βλέπον αὐτὸν μὲ τοὺς ψυχροὺς ὄφθαλμούς του.

— Θεέ μου, τί εἶναι αὐτό; .. μετὰ φρίκης ἀνακράζει καὶ θέλει νὰ φύγῃ ἐκ τοῦ οἰκίσκου τούτου, ἀλλ' οἱ πόδες του ἀρνοῦνται νὰ ὑπακούσωσι: καὶ αἰσθάνεται ὅτι ὁ νεκρὸς δὲν τὸν ἀφίνει.

— 'Ιδέ, ἴδε με! μετὰ μοχθηροῦ μειδιάματος ὑποκώφως τῷ λέγει ὁ νεκρὸς καὶ ὑπακούων τὸν παρατηρεῖ καὶ ἀναγνωρίζει ἐν τῷ νεκρῷ ἔαυτον.

Θανάσιμος τρόμος τὸν κατέλαβεν ἀπεσπάσθη βιαίως, ὥρμησε τρέχων χωρὶς νὰ στρέψῃ, ὅπισθεν δ' αὐτοῦ μετὰ γόου καὶ συριγμῶν καὶ ἀγριῶν ὀδυρμῶν φέρεται ὁ νεκρός, πιστοπαθῶν νὰ τὸν φάσῃ...

'Αλλ' ἴδου κατηνύσθησαν οἱ ὀδυρμοί, ἐξ ὧν ἡνωρθοῦντο αἱ τρίχες του καὶ ἀκούει κωδωνοκρουσίαν πανηγυρικῶς ἡχοῦσαν ἐν τῷ κενῷ. Σταματᾷ, στρέφει πέριξ τὸ βλέμμα καὶ βλέπει ἔαυτὸν ιστάμενον ἐν ζωηρῶς φωταγωγημένῳ ναῷ, ἔνθα τελοῦνται οἱ γάμοι τινός. Πειράται νὰ ἴδῃ τὰ πρόσωπα τοῦ γαμβοῦ καὶ τῆς νύμφης, ἀλλ' οἱ πυκνοὶ τοῦ ἐκ λιθανωτοῦ καπνοῦ στρόβιλοι παρεμποδίζουν νὰ τὸ κατορθώσῃ καὶ ἡ καρδία του ἀρρεται ἀσθενικῶς ἀλγοῦσα. 'Ιδού, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁ καπνὸς διαλύεται καὶ βλέπει ἐν νυμφικῇ στολῇ τὴν Μάσαν του. "Αρά ἡ προαίσθησις δὲν τὸν ἡπάτησεν, οὐχὶ μάτην οὕτως ἐθλίβετο ἡ καρδία του.. . θέλει νὰ ρίψῃ πρὸς αὐτὴν, νὰ τὴν καταμεμφῆ. ἀλλ' αἰσθάνεται ὅτι κᾶποιος τὸν κρατεῖ καὶ ἀπειλητικὴ φωνὴ τῷ λέγει:

— 'Αλλ' ἐσύ εἶσαι νεκρός, εἶδες σεαυτὸν νεκρόν διὰ τὴν γῆν δὲν ὑπάρχεις πλέον καὶ σοὶ ἀπαγορεύω ν' ἀναμιγνύεσαι εἰς τὰς πράξεις τῶν ζώντων!

Φρικωδῶς ἡ ϕωνὴ αὕτη καὶ τῷ προξενεῖ ἀνέκφραστον πόνον. Κατὶ πιέζει τὸ στῆθος του καὶ τοῦ ἀφαιρεῖ τὴν ἀναπνοήν, τὴν δὲ καρδίαν διαβιβρώσκει ὑπεράνθρωπος θλίψις.. .

— Θεέ μου, βοήθησόν με! .. θέλει νὰ προσευγηθῇ, ἀλλ' ἡ γλῶσσα δὲν τὸν ὑπακούει. θέλει νὰ ποιήσῃ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ὑψώσῃ τὴν χεῖρα του, ὡς ἂν ἦτο ἐκ μολύβδου.. .

Καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἀγριός συριγμὸς καὶ γόος. . ."Αχ, πόσον τὸν βεσανίζει, τὸν σπαράττει!

"Ηρέστο νοερῶς προσευχόμενος καὶ πρὸς στιγμὴν συνῆλθεν. . . "γψωσε τὴν βιβαρυμένην αὐτοῦ κεφαλήν, θέλων προφανῶς νὰ

έγερθη, ἀλλ' ἀνισχύρως ἔκλινε πάλιν εἰς το χιονῶδες πεδίον καὶ ἀφῆκε εἰς τὸ κενὸν ἥσεμον στόνον.

Οὕτω συνεχῶς μυκᾶται καὶ ἀφηνιάζει ὁ χιονοστρόβηλος· οὕτω συνεχῶς στένει καὶ βρέμει ὁ ἄνεμος, ὑπεγείρων ὀλόκληρα νέφη χιόνος, δι' ἣς ἐπιμελῶς καλύπτει τὸν μόλις φαινόμενον ἀνθρώπινον δύκον.

Μετ' οὐ πολὺ ὁ ἄνεμος ἀπετελείωσε τὸ ἔργον του καὶ μετὰ γόνων πάλιν καὶ ὄρυγμοῦ διῆλθε βιαίως διὰ τοῦ ἀπεράντου πεδίου εἰς τὸ ὅμιγλῶδες καὶ ζοφῶδες διάστημα ὅπισθεν δ' αὐτοῦ ἔμεινε μικρὸς λοφίσκος, κατ' οὐδέν, ἐκ πρώτης ὅψεως, διαφέρων ἀπὸ ἀπλῆς χιονοστιβάδος.

(Ἐκ τοῦ ῥωσσικοῦ)

Κ. Σ. ΚΟΚΚΟΛΗΣ

ΖΩΗ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ

A'.

ΜΑΥΡΟΠΑΤΕΡΑΣ

ΙΩΠΗΛΟΣ, ξεχασμένος, ἀμίλητος· ἐρείπιο τῆς καταστροφῆς ἀπὸ τὸν κόσμον ὅλο καταφρονεμένο· κουρέλι τῆς ζωῆς κ' ἵσκιωμα τοῦ θανάτου· ζωντανὸν σκέλεθρο ἔξω ἀπ' τὸν τάφο· ξεσκλιάρης, κουρελιασμένος, μισόμπορος· λησμονημένο ἀπομεινάρι· ἐφτυχισμένου καιροῦ· γέροντας πιὰ ἀγρηστος, σγουμπουλὸς καὶ κακομοίρης· παραλυμένος τόρ' ἀπὸ τις τόσες συφορέες· σέρνει τὴ βαρετὴ ζωή του στῆς χώρας τὰ κατάστενα καντούνια, ζητῶντας τὸ στερεμένο του ψωμί.

Ήταν κι ἀφτὸς μέγας καὶ τρανὸς μιὰ μέρα. Κ' εἶχε πλούσια τάγαθὰ κι ἀφτονα τὰ ἐλέη του. Φτωχὸς δὲν ἦταν ποῦ νὰ μὴν τὸν βόηθησε κρυφά. Ζήτουλας δὲν ἔθρεθη μὲς τὴ χώρα νὰ μὴ βλογήσῃ τάγαθό του τόνομα. "Εἴγαιν" ἀπὸ τάρχοντικό του τότε νὰ φωνίσῃ στὸ Μαρκάτο, κ' ἐγύριζε πάντα μὲ τὰ γέρια ἀδιανά. 'Απαντούσε φτωχὸν κ' ἐράγιζε ἡ